

NHỮNG TẮM LÒNG VÀNG GẬP NHAU VÌ TƯƠNG LAI SINH VIÊN VIỆT NAM

Tôn Thị Thu Nguyệt

Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Anh - Mỹ

Trường Đại học Ngoại ngữ - ĐHQG Hà Nội

Việt Nam, tuy là một nước đang phát triển, và là một trong những nước nghèo trên thế giới, nhưng lại rất nổi tiếng về mặt phát triển trí tuệ, cụ thể là có rất nhiều trường đại học thuộc mọi lĩnh vực khoa học khác nhau. Số sinh viên ngày càng cao trong các trường đại học từ Nam ra Bắc. Điều này thể hiện sự quan tâm của nhà nước Việt Nam, của ngành giáo dục Việt Nam đến việc phát triển trí tuệ cho thế hệ trẻ, nhằm tiếp nối truyền thống bốn ngàn năm văn hiến của dân tộc Việt Nam. Bên cạnh đó lòng yêu nước thương nòi cũng đã là một niềm tự hào mà không ai trong chúng ta lại không hành diện khi bực bạch với bất cứ dân tộc nào trên thế giới.

Dân tộc Việt Nam nói chung, và sinh viên Việt Nam nói riêng, ngoài tính trung hậu đảm đang, còn rất cần cù, kiên nhẫn, giàu nghị lực, biết vượt mọi khó khăn để vươn lên trong học tập và trong cuộc sống.

Trong bản tham luận này tôi xin kể lại một số mẫu chuyện về những tấm lòng vàng đã giúp rất nhiều sinh viên dân tộc thiểu số, và sinh viên nghèo vượt khó học giỏi do tôi chứng kiến trong suốt thời gian làm nghề giáo 20 năm nay, nhằm mục đích kêu gọi những tấm lòng nhân hậu trong chúng ta, những người được Bác Hồ giao cho nhiệm vụ "trồng người".

Nhiệm vụ trồng người thật là cao cả, thiêng liêng nhưng cũng thật khó khăn. Ngoài việc truyền thụ kiến thức chuyên môn cho sinh viên, giáo dưỡng sinh viên, giáo viên chúng ta còn phải có lương tâm nghề nghiệp, phải có tình nhân ái đối với sinh viên, tạo mầm móng cho sinh viên phát triển nên người. Người ở đây là "con người mới xã hội chủ nghĩa" mà nhà nước ta thường đề cập đến.

Trước khi đi vào những sự kiện cụ thể, tôi xin nêu một chuyện nhỏ đã để lại cho tôi một ấn tượng sâu sắc, đó là vào tháng 3 năm 2000, tôi được vinh dự tham gia một hội thảo mang chủ đề là "*Vai trò nữ giảng viên Đại Học với việc xây dựng nhân cách sinh viên*" do Công Đoàn Ngành giáo dục Việt Nam tổ chức tại Bộ Giáo Dục và Đào Tạo. Trong hàng loạt các báo cáo được đọc cũng như được đăng trong kỷ yếu, có một báo cáo để lại trong tôi ấn tượng sâu sắc nhất đó là "*Hành trang theo các em suốt đời*" của chị Lê Thị Hoàng Yến, giảng viên trường Đại học Xây dựng Hà Nội. Chị Yến chỉ kể lại một câu chuyện có thật hết sức đau lòng xảy ra giữa một thầy giáo và một sinh viên. Và cả hội trường lặng hẳn đi để nghe, và mọi người đều suy nghĩ một cách trầm ngâm như đang đặt mình vào địa vị của người thầy ấy. Vì thời gian và độ dài của bản tham luận không cho phép nên tôi muốn để các đồng chí tự luận phần này. Còn bây giờ tôi xin bắt chước cách trình bày tham luận của chị Yến, tức là kể lại chuyện có thật, cách mà tôi cho là rất hấp dẫn, và tôi xin học tập theo.

Nói đến tấm lòng vàng, có lẽ hiện nay trong xã hội ta có rất nhiều, đặc biệt là dành cho thế hệ trẻ, trong đó có sinh viên của chúng ta. Một câu chuyện có thật mà ít có ai có thể tin được đó là em Dương Thị Thanh Hương, quê ở Thái Bình, sinh ra trong một gia đình nghèo khó, 2 năm thi đỗ 2 trường Đại Học (Bách Khoa và Luật) và trường Cao Đẳng Sư Phạm Thái Bình, nhưng đến lần thi đỗ thứ hai, em mới được mẹ cho đi học trường Cao Đẳng để được gần nhà phụ giúp gia đình, và chăm sóc người cha bị bệnh tâm thần do là nạn nhân của chiến tranh. Ước mơ của em là được học Đại học, đặc biệt là Đại Học Bách Khoa, và chỉ trong 6 ngày ước mơ của em Hương đã trở thành sự thật. Đó là nhờ vào những tấm lòng vàng, những người luôn có ý tưởng tạo mọi điều kiện có thể được cho lớp trẻ vươn lên trong học tập hy vọng các em sẽ có được một tương lai tươi sáng hơn để góp phần xây dựng một tổ quốc Việt Nam giàu và đẹp, sánh vai với các cường quốc năm châu như Bác Hồ hằng mong ước

"Ngày 15 tháng 9 một bài báo "Cô gái từ chối 4 trường Đại Học" của nhà báo Trần Quang Vinh, báo Tin Tức đã làm hàng chục trái tim vàng của những người quan tâm đến thế hệ trẻ không những trong nước mà cả ở nước ngoài bỗng thức dậy. Người gọi điện thoại, người viết email đến tòa báo để tìm hiểu thêm về cô gái nghèo giỏi giang này. Ngay hôm sau, nhà báo Quang Vinh phải xin phép ngài Tổng Biên Tập về Thái Bình tìm hiểu thêm về hoàn cảnh gia đình em Hương để giải đáp kịp thời cho những bạn đọc đã quan tâm.

Khác với các độc giả trên, sau khi đọc bài báo ngày hôm ấy, tôi lại viết thư và gửi ngay cho em Hương vì trong bài báo có ghi rõ địa chỉ nhà em Hương (tôi cũng đã từng giúp sinh viên chỉ biết qua những bài đăng trên báo kiểu như thế này) với nội dung là: "Cô tin là Hương vẫn còn ham học, vì vậy Hương hãy lên ngay Hà Nội để gặp cô, cô sẽ xin cho em một xuất học bổng để ăn học trong thời gian học Đại Học, còn việc xin nhập học muộn cô nghĩ là có thể được chấp nhận." Tôi viết cho Hương với tất cả niềm tin như vậy là vì tôi đã và đang có quan hệ với một số người có lòng nhân hậu, đã từng giúp đỡ rất nhiều sinh viên ở các trường Đại học khác nhau trên cả nước. Thế rồi 3 ngày sau khi tôi gửi thư, đang ngồi đánh máy những bức thư cảm ơn của những sinh viên nghèo và sinh viên dân tộc thiểu số viết cho những người tài trợ mà tôi gọi là "những tấm lòng vàng vì tương lai của sinh viên" thì điện thoại reo. Bên kia đầu dây là anh Quang Vinh, tác giả của bài báo viết về Hương, anh ấy tự giới thiệu với tôi, và cho biết là em Hương đã lên Hà Nội hiện đang ở chỗ anh ấy, và em Hương muốn gặp tôi. Tôi mừng quá và nghĩ là Hương đã làm theo lời tôi viết trong thư. Qua điện thoại tôi nhờ anh Quang Vinh đưa em Hương đến nhà tôi. Và buổi chiều tối hôm ấy, chúng tôi có một cuộc nói chuyện đầy ý nghĩa, không những với em Hương mà còn với anh trai cùng mẹ khác cha của Hương, một người anh còn bất hạnh hơn nhiều so với cô em, cũng đang là sinh viên năm thứ năm trường Đại Học Bách Khoa Hà Nội. Sau khi được nghe tâm sự của hai anh em Sinh và Hương, tôi còn được anh Quang Vinh cho biết tường tận hơn những câu chuyện hiếu học về Hương, về Sinh, người anh trai đã mất cha từ khi còn trong bụng mẹ, rồi về người cha ruột đang bệnh tật của Hương, về người mẹ tảo tần nuôi chồng nuôi con... nhất là về những tấm lòng vàng đã điện báo cho anh Quang Vinh là sẽ nuôi Hương, sẽ chi tiền học phí cho Hương, sẽ lo cho Hương chỗ ăn chỗ ở để Hương có thể thực hiện được ước mơ chân chính của mình; Tôi đã đi đến quyết định là mình nên giúp Sinh, vì lúc này đã có rất nhiều người sẵn sàng giúp Hương rồi. Tôi trao đổi một vài ý với Hương và Sinh cùng anh Quang Vinh rồi dùng ngay nguồn tài trợ của CfBT do bà Psyche Kennett, giám đốc dự án đào tạo giáo viên tiếng Anh tại Hà Nội cấp cho những sinh viên nghèo học giỏi trao cho em Sinh nhằm tạo điều kiện cho Sinh có tiền ăn, tiền

nộp học phí (trong khi chưa xin miễn được), và để Sinh khỏi đi làm thêm mà lo tập trung vào việc chuẩn bị làm đồ án tốt nghiệp cho tốt. Qua đôi mắt sáng của em Sinh lúc đưa tay đón lấy số tiền ăn hàng tháng, tôi cảm nhận được niềm sung sướng biết nhường nào của em ấy! Và tôi cũng chỉ nói được một điều là "giá em biết cô sớm hơn thì chắc chắn em đã đỡ khổ hơn và kết quả học tập đã cao hơn nhiều. Nhưng dù sao, đây là giai đoạn cuối, em vẫn còn cần rất nhiều sự giúp đỡ để thực hiện bản luận án tốt nghiệp với kết quả cao nhất." Còn anh Vinh thì lại vui vẻ nói: "Quả là bất ngờ là chị có thể giúp Sinh ngay trong lúc này, vì mục đích của cuộc gặp này là để cảm ơn chị đã quan tâm đến Hương".

Sau hơn 2 tiếng đồng hồ tâm sự với tôi, hai anh em đạp chiếc xe đạp theo chú Quang Vinh về nhà chú ấy ở phố Đội Cấn mà lòng chắc chắn là không khỏi bồi hồi sung sướng, nhất là Hương mỗi khi nghĩ rằng ước mơ của mình đang sắp trở thành hiện thực rồi. Và quả thật, chỉ trong có 6 ngày, anh Quang Vinh vừa làm công tác như một nhà báo, vừa làm nhà từ thiện đã giúp em Hương đón nhận được những món quà quý báu từ nhiều người có thiện ý cho Hương ăn học, và đã biến giấc mơ của Hương thành sự thật. Trường Đại Học Bách Khoa Hà Nội đã nhận Hương vào trường, và cho Hương học miễn phí 100% toàn khoá, và ưu tiên một chỗ ở trong ký túc xá cho Hương ngay ngày đầu nhập học (25 tháng 9), mặc dù trường đã khoá sổ tuyển sinh năm nay, Hiệu trưởng trường ĐHBK đã quyết định một việc hết sức có thiện ý và rất vì tương lai của sinh viên.

Nói đến việc giải quyết một cách rất linh động và nhanh chóng của trường Bách khoa đối với trường hợp em Hương, tôi lại muốn tất cả chúng ta hôm nay nghe thêm một mẩu chuyện có thật nữa cũng xảy ra tại trường Bách Khoa và tất nhiên là cũng liên quan đến "cái thiện" và "cái không thiện" của những con người chung quanh ta.

Sau đợt lũ lụt kinh hoàng tháng 11 và 12 năm ngoái, vô tình tôi được gặp tất cả sinh viên của các tỉnh bị bão lụt đang học tập tại các trường Đại Học khác nhau ở Hà Nội. Sau buổi gặp gỡ và tâm sự với các sinh viên hôm đó, tôi đã nhận giúp 8 sinh viên khó khăn nhất vì nhà cửa thiệt hại 100%, và nỗi lo nhất của 8 sinh viên này lúc bấy giờ là "không được nhận đồ án tốt nghiệp vì chưa nộp hết học phí của học kỳ trước." Đây là qui định của nhà trường. Tôi cho đây là một qui định quá khắc nghiệt đối với những sinh viên đang có hoàn cảnh khó khăn đặc biệt như vậy. Các em đang bị cái đói đe dọa, vì gia đình trong quê không còn gì để gửi ra cho con ăn học. Một ngày các em chỉ ăn cầm chừng 2 gói mì loại 800 đồng để gượng sống mà lên lớp. Nghe kể như vậy, ai mà không mũi lòng, tôi bèn kêu gọi lòng từ thiện của tất cả những học viên người nước ngoài mà tôi đang dạy, họ hưởng ứng rất nhiệt tình vì lòng thương người, nhất là sinh viên, những người sẽ giúp rất nhiều cho việc dựng xây tổ quốc mai sau. Với ý tưởng cao đẹp như vậy họ đã cùng tôi tiếp tục kêu gọi những bạn bè của họ đang sống và làm việc tại Hà Nội hoặc đang ở nước ngoài để quyên góp mỗi người một ít cho đủ gần 10 triệu đồng học phí cho 8 sinh viên trên nộp cho kịp để có cơ may được nhận đồ án tốt nghiệp. Song song với việc lo học phí, tôi cũng đã xin được trợ cấp tiền ăn 200.000 đồng/ tháng cho những sinh viên này để cứu đói tại chỗ.

Bên cạnh những tấm lòng vàng như vậy, nhất là những người không cùng nòi giống con Rồng cháu Tiên của mình mà họ lại sẵn sàng giúp đỡ một cách kịp thời cho những người cần giúp; vậy mà tôi không hiểu tại sao lại có những người ngồi trong nhà trường, hàng ngày đối diện với mọi cái khó

khăn của sinh viên mình, lại đành làm ngơ. Thậm tệ hơn là rất lạnh lùng, sứt đá với sinh viên mỗi khi sinh viên lên xin nộp học phí chậm lại một thời gian do hoàn cảnh gia đình gặp thiên tai. Mà sinh viên vẫn cứ bị dọa là nếu không nộp đủ học phí, sẽ không cho nhận đồ án tốt nghiệp. May mà nhờ có số tiền quyên góp của những nhà từ thiện ấy, 8 sinh viên này đã được nhận đồ án tốt nghiệp. Mặc dù ăn chưa đủ no (200.000đồng/tháng), mặc chưa đủ ấm (bắt đầu mùa đông), những sinh viên này tỏ ra rất sung sướng và cảm kích trước tấm lòng nhân ái của những ân nhân trên, các em đã rất cố gắng trong việc thực hiện đồ án tốt nghiệp của mình, nhưng cái nghèo vẫn đeo đuổi các em vì gia đình trong quê vẫn chưa phục hồi được kinh tế nên không có gì để gửi ra cho các em. Thế là các em lại kéo nhau đến địa chỉ cũ, vì một lần nữa các em lại được thông báo rằng: "Nếu không nộp học phí của học kỳ cuối và tiền lệ phí bảo vệ tốt nghiệp thì sẽ không được bảo vệ tốt nghiệp". Oái oăm thay cho những sinh viên nghèo này! Chỉ cần nói chuyện với các em vài phút và nhìn những gương mặt gầy gò xanh xao, áo quần không đủ ấm là tôi đã hiểu hoàn cảnh khó khăn của các em lắm rồi, vậy mà sao nhà trường, hay nói cụ thể hơn là những người ngồi thu tiền ở đó họ không hề còn cái cảm nhận của con người nữa hay sao mà lại cứ tiếp tục bắt những sinh viên này phải làm cái việc ngoài khả năng của họ đến như vậy? Do các em đã đến cầu cứu nên tôi lại một lần nữa đi xin, và đã xin được của những tấm lòng vàng đủ số tiền học phí và lệ phí bảo vệ cho 8 sinh viên này là 8.800.000 đồng. Tôi không thể chịu đựng được sự đối xử quá khắt khe, nếu không nói là tàn nhẫn của nhà trường đối với những sinh viên nghèo như vậy, nên một lần nữa tôi đã cắt một bài báo có trích đoạn "miễn giảm học phí cho sinh viên các vùng bị bão lụt do Thứ trưởng bộ giáo dục ký" kèm theo với một bức thư của tôi rồi gửi đến phòng đào tạo của trường với hy vọng là họ sẽ thực hiện những điều do bộ qui định, nhưng tôi đã thất vọng vô cùng vì sinh viên vẫn tiếp tục báo cho tôi là không có gì thay đổi cả.

Vốn là người rất thương sinh viên và rất hay đấu tranh cho sự thật, tôi lại đích thân liên lạc trực tiếp với một số giáo viên đang dạy tại trường Bách Khoa để tìm hiểu và đã viết thư phản ánh thực tế của những sinh viên này cho Ban giám hiệu, các trưởng Khoa của các Khoa mà các sinh viên này đang học với tâm niệm là sẽ thu phục được lòng thương người/sinh viên của họ, nhưng tiếc thay, họ vẫn không hề miễn hoặc giảm được một xu nào cho những sinh viên này.

Và câu trả lời cuối cùng của những nhà quản lý giáo dục của trường này là "các em là sinh viên chuyển tiếp từ Qui Nhơn, nên các em về Qui Nhơn mà xin miễn hoặc giảm". Quả thật, đến bấy giờ tôi mới hiểu lý do họ không miễn giảm là vì "đây là lớp kiểu như kế hoạch ba" đưa sinh viên năm thứ tư từ trường Đại Học Qui Nhơn ra đây để học chuyển tiếp năm thứ năm, do một số người đứng ra đang cai, kinh doanh rồi nộp phần trăm cho phúc lợi nhà trường. Nhưng theo tôi, nếu chỉ vì lợi ích cho một nhóm người hay một phần nhỏ % cho nhà trường mà họ lại nhẫn tâm làm cho những sinh viên nghèo đói này phải lo sợ hoang mang đến mức tưởng như không còn thấy tương lai, thì quả thật họ không hề có một chút lương tâm của một con người bình thường chứ đừng nói đây là những người đang làm nhiệm vụ trông người. Và theo họ, gần 20 chục triệu đồng mà họ thu được 2 lần ở các em (do một số người quyên góp được) là quý hơn chăng? Còn tương lai của các em thì sao nếu các em không gặp những con người có lòng thương yêu và vì tương lai của các em? Họ không hề quan tâm. Tôi khẳng định là như vậy vì những bức thư của tôi không hề được hồi âm, mà chỉ có một phản ứng duy nhất, đó là một người của phòng đào tạo gọi một trong tám sinh viên này lên tra khảo vì muốn biết tôi là ai. Và em sinh viên này đã trả lời hết sức chân thành rằng đây là một cô giáo bình thường vì

thương sinh viên nên cô ấy quan tâm. Tôi thoáng nghĩ nếu câu trả lời không phải là một cô giáo bình thường mà là một người nào đó có vai vế trong xã hội hoặc có chức quyền ảnh hưởng đến vị trí công tác của nhân vật này, chắc là sự việc sẽ được giải quyết theo hướng khác.

Các đồng chí có biết không? Do hiểu được tâm tư của tôi, nhưng một phần cũng sợ nhà trường gây khó dễ trong kỳ thi tốt nghiệp (quả là đau lòng vì đây rầy những tiêu cực, ngay trong nhà trường), nên những sinh viên này có tâm sự với tôi rằng, chúng em rất biết ơn cô đã hết lòng vì chúng em và đã đấu tranh cho chúng em, nhưng thôi, cô làm ơn để khi nào chúng em ra trường hoặc nhận được bằng trong tay rồi cô hãy nói kéo chúng em lo lắng. Tôi chấp nhận đề nghị của các em vì tôi cũng đủ kinh nghiệm để hiểu được cái thực thể của xã hội ta hiện nay. Bên cạnh cái hay cái đẹp, cái tốt của nhiều người có cái tâm cái đức, vẫn còn không ít những người chỉ biết sống vì đồng tiền hoặc đôi khi chỉ vì quá quan liêu mà quên đi lòng nhân ái, đặc biệt là đối với thế hệ trẻ, tương lai của cả một dân tộc.

Thế rồi, tôi lại động viên các em rằng trên, đời này vẫn còn có những tấm lòng vàng - có lẽ tôi gọi là tấm lòng vàng ở đây cũng không ngoa chút nào phải không ạ? Hơn thế nữa, chúng ta càng phải trân trọng cái tình cảm mà những con người này dành cho sinh viên chúng ta. Họ là những cụ già ngoài 80 tuổi từ Anh, đôi vợ chồng già ngoài 70 tuổi từ Hawaii, các vị Đại sứ cùng phu nhân và nhân viên một số Sứ quán, hoặc các cán bộ thuộc các tổ chức Liên Hiệp Quốc có các quốc tịch khác nhau, họ đã gặp nhau tại một điểm chung đó là tạo điều kiện cho sinh viên dân tộc thiểu số, sinh viên nghèo và học giỏi có cơ hội vươn lên trong học tập để tương lai các em đỡ khổ, cho dân tộc Việt Nam sung sướng hơn! Vâng, cảm ơn các nhà hảo tâm này vô cùng, vì cho đến nay 69 sinh viên kể cả dân tộc thiểu số và sinh viên nghèo vượt khó học giỏi của trường ta và một số trường Đại học khác ở Hà Nội và Thành phố HCM hàng tháng được nhận 200.000 đồng tiền ăn từ các nhà hảo tâm này. 200.000 đồng cho 1 sinh viên là phần tiết kiệm trong sinh hoạt hàng ngày của 17 nhà hảo tâm, tưởng như không nhiều, nhưng để đi vận động và xin được 13 triệu tám trăm nghìn đồng một tháng cho 69 sinh viên như vậy, tôi đã phải dành rất nhiều thời gian của mình để góp một phần nhỏ vào việc giúp đỡ các em trong học tập và gia đình các em đỡ khó khăn hơn trong cuộc sống. Đây là một việc làm thầm lặng trong bao nhiêu năm nay mà chỉ có tôi, những người cho tiền và những sinh viên được nhận tiền biết. Tôi rất vui và hài lòng với đời làm nghề giáo của mình khi thấy các sinh viên của mình được ăn no, học tốt, ra trường tìm được việc làm và trở thành người tốt cho xã hội. Các em vẫn thường xuyên liên lạc và tâm sự với tôi, không những như một cô giáo mà còn như một người mẹ, người chị trong đời các em.

Lần này, tôi chỉ kể được một số câu chuyện, những việc làm rất tượng trưng thôi với mong muốn rằng tất cả chúng ta sẽ cùng nhau làm một việc gì đó thật có ý nghĩa cho sinh viên của mình, ngoài việc truyền thụ kiến thức chuyên môn cho các em.

Tôi xin trở lại câu chuyện 8 sinh viên Bách khoa. Thời gian trôi qua, mọi khó khăn của 8 sinh viên này đã được khắc phục nhờ vào lòng hảo tâm và ý tưởng vì tương lai sinh viên Việt Nam của những học viên người nước ngoài của tôi và bạn bè của họ. 8 sinh viên này đã có đủ tiêu chuẩn để bảo vệ tốt nghiệp và các em đã bảo vệ với số điểm rất cao, có 1 em đạt điểm 9,8; ba em đạt 9,5; bốn em đạt 9,0 và 8,5. Cả người giúp và người được giúp đều mừng khôn xiết! Trước khi trở về quê hương, các em lại kéo đến cái địa chỉ cũ ấy và nói với tôi rằng "không có cô chắc chắn chúng em không có

được thành tích học tập như thế này, công ơn của cô chúng em không biết đến bao giờ mới đền đáp được, thật sự chúng em rất muốn được coi cô như mẹ của mình." Nhìn thấy các em vui, và đạt kết quả cao trong kỳ thi tốt nghiệp này là tôi sung sướng lắm rồi! Và tôi cho rằng, những tình cảm đối với tôi, đối với những tấm lòng vàng kia được đọng lại trong các em như hôm nay và sẽ mãi mãi sau này còn quý giá hơn ngàn lần so với những danh hiệu thi đua hay những tấm bằng khen mà tôi có được. Thực ra thì tôi đã không trực tiếp cho các em những kiến thức chuyên môn, nhưng tôi đã gieo vào lòng các em một tình cảm như một người mẹ, một nhân cách của một con người với ý nghĩa thực sự của nó, và đặc biệt là đã trang bị cho các em một hành trang đầy niềm tin để vững bước vào đời, tiếp tục sự nghiệp trồng người, xây dựng tổ quốc cho hôm nay và mai sau.

Chúng ta, có nên chăng, ngay từ ngày hôm nay, hãy bảo với nhau rằng cho dù chúng ta có ở trong địa vị nào, có chức vị gì hay có học vị học hàm gì thì chúng ta cũng đều là những người đang góp phần hoặc trực tiếp hoặc gián tiếp vào công cuộc trồng người, thì chúng ta cũng phải xác định rằng nhiệm vụ của chúng ta là không những chỉ có truyền thụ kiến thức chuyên môn mà còn tạo cho các em một niềm tin tốt đẹp vào cuộc sống đó là lòng yêu thương giữa người và người mà các em sẽ mãi mãi khắc sâu trong tâm khảm mình để rồi khi vào đời các em lại tiếp nối truyền thống "thương người như thể thương thân" của dân tộc Việt Nam ta.